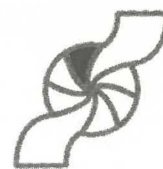

Gehigarria

Euskal Kultur
Erakundearen
laguntzaz egindako
gehigarria

1936ko ESPAINIAKO GERLA

<p>1 Espainiako gerla nahi dut esplikatu
Huna bertso berriak kantuz politiki
Zerengatik ari diren gizonak milaka
Jada bi urte huntan bat bertzearen hilka
Jainkoaren lege zuzenaren aurka.</p> <p>2 Bere zuzenean zen gobernamentua
Lehen nagusi zirenek bozetan galduta
Desgostuan zelako hango populua
Frente Popular zuten bozetan sortua
Kintze egiten duenak hartzen zakua.</p> <p>3 Sakatzearen ondotik jin da erreferatu
Frente Popular etzen alferren gostura
Zerendako ez utzi bertze bozetara
Legez ez zezaketen auzirik atera
Deliberatu dute gerla ematera.</p> <p>4 Gauza izigarria mundu huntan gerla
Pobrearen bakantzeko asmatua dela
Aberatsa zokotan gordeka dabila
Erredoblatzen dute beren kapitala
Kintalka fabrikatuz obus eta bala.</p> | <p>5 Nun dire emazteak, haur eta zaharrak
Pusketan xehatuak badire bakarrak
Eskapatu direnen oinaze negarrak
Egoitzak suntsituak, galduak senarrak
Horra Frankotiarren egintza ederrak.</p> <p>6 Aleman, Italiano, Marrokano beltzak
Burrero izan dire Espainiarentzat
Horien gobernatzaile Franco odol hotza
Heriotzez suntsitu zonbat ume xurra
Horra nolakoa den fasisten bihotza.</p> <p>7 Mundu guziko fasista denak branka bera
Laister hel egiten dute elgar laguntzera
Gure enganatzeko gezur erraitera
Pobrea errestan dago horientzat hobe da
Merke jin dakioten gauza mahainera.</p> <p>8 Gizon frango bada "travaux forcés" denik
Horiek baino gutiago merezi duenik
Franco behar liteke han sartu lehenik
Segi dezan Hitlerrek eta Mussolinik
Fandangoen emaiteko Larok laugarrenik.</p> | <p>9 Jainko jaunak emanak hamar manamendu
Bortzgarrena nola den emazue kondu
Gaixtaginak ifernua desafiatzen du
Ez luke izan behar nihun barkamendu
Gauza bera behar du hark kondenamendu.</p> <p>10 Konfiantza badut munduarendako
Zuzentasuna egin duela nahiko
Erresponsable dela Generala Franco
Españiako gerlan hil direnendako
Sinesten ez duena ez da katoliko.</p> |
|--|---|---|

**Olandeiko
Fifinen eskutik**

Kituen kantua

<p>1 Publikatzerat noa kantu hauek kito jende horienak
orai dainokoan gure artean pasatu izan direnak
alperrak dira oro lapurrak eskezaleak gehienak
okasio eta eskandalioa faltatzen ez zaiotenak.</p> <p>2 Kito jende horien bizitza guziz dago xelebrea
Honrados dira aurrian eta edo bertzenaz pobrea
nekatu gabe bizitzekoak dira horien kostunbreak
ezen arratsean usatzen dira gizonak eta andreak.</p> <p>3 Emakumeen kondizioa eskerrak diotenean
etxeko andrea karitate on bat jaun goikoaren izenean
konplimenduak luziak eta esker motzak azkenean
gauza guziak berenak dituzte iñor bixtan ez denean.</p> <p>4 Etxe leihortzat ikus teileri leihora dagon tokira
ilunerako guziz gehienean erretiratzen baitira
entenimenduz egotua naiz ni horieri begira
haserretuta onik ez dute porroskatzen ez badira.</p> | <p>5 Beren burua asto xakur dabilta joan etorrian
emakumeak erdi biluziak kasikan larru gorrian
gizonak berriz ere mozteko aitzaki aitzur txar batzu gorrian
seinale on bat uzten baitute pasatzen diren tokian.</p> <p>6 Lizu horietako oihalak eta oilo ebasten atsoak
gure artean lapurkerian dabilta mutil gaixtoak
gizonak berriz ere mendi horietako behorrak eta astoak
gauza errexik senti badute arrautzan pasa eskuak.</p> <p>7 Haragi ustel jateko ere dira pare gabekoak
gehienaz ere zakurrak dira horiek bezalakoak
izanagatik hoge egunez lurpean egontakoak
ikus aluab jaten dituzte igelak eta apoak.</p> |
|--|--|

**Olandeiko
Fifinen eskutik**

1936ko eta 1940ko gerlak. 9 urte gerla

- 1 Mila bederatzi ehun ta berrogeita bost garrenean kantu berriak jartzera noa Euskal Herriko partean Miseria ta negarra zen joan den bederatzi urtean orai gerla hau fini da eta alegeratu gaitean.
- 2 Españían hiru eta Frantzian sei, hola dira bederatzi denbora hoietan aditu dugu zenbat nigar eta antsi gizon batzuek ez zirelako burutikan ongi jantzi hobe ginuen egin balitu otso tzar batek iretsi.
- 3 Aita eta amak semeak hazi gero ereman gerlara handik hiru lau egun buruko balakin hilda lurpera mendiko pizti gaiztoen gisa konparazio batera nahigabe haundia heldu da hortik burasoen bihotzera.
- 4 Sortu giñala beste faltik ez, modu hortan hil beharra oroitutzean begietara etortzen zait negarra kanoi ta obus ta aeroplana alde denetarik garra gerra sumatu zuen etsaia etzan izango alferra
- 5 Aleman hoiek saiatu dira gizon hiltzeko lanean kanoi eta obus eta abioneekin beti edo gehienez behin ere ez dire ibili horiek oso bide zuzenean bainan azkenean aspertu dira Berlin galdu dutenean.
- 6 Aleman horiek, gaiztakerian ibili dira nun nahi kontrarioa agertzen zaio gaizki hasten denari Alemanian bada jendea lurperatua ugari horiek Gernikan egin dutena egin diote berari.
- 7 Mineral horren ibili ziran Bilbotikan Baionara Franco zikinak eman zioten nahi duenentarik aukera lau urte eta bi hilabete hortan gutxi gora bera gero erdiak Frantzian utzita trixte joan ziren etxera.
- 8 Aleman hoiek etziran heldu Frantzia aldera asiak Herras y borras jaten zituzten igarrak eta eziak horientzat gutxi izaten ziren sortu ahal ziren klasiak amerikanoa etorri ez balitz hilko ginuzen guziak.
- 9 Aleman horiek egina dute hamaika saio eder mundu guzia beretu nahirik gutxienez mila bider hamalauean kaiser izan zen, hogeita hemeretziak Hitler horiek biek ere ez dute izan uste zuten hainbat indar.
- 10 Zenbait gizonak izaten dute espantu eta grandesa begietako argi ona ta inork ikusi nahi eza mundu guzia berendu nahirik aleman ta japonesa baina etzaie ongi atera eginda zuten promesa.
- 11 Zaindari batzuk egin zirelako pixka pixka bat tronpatu soldadu asko egina zuten alemanek preso hartu presonierek bost bat urte ederki dute sofritu orain etxera egin direnak bizi dirade kontentu
- 12 Frantzian sartu ziren orduan Aleman horiek kontentu xanpañarekin eta koñakarekin egiten ziren mozkortu oihu ta irrirtzin ibiltzen ziran, baietz Gibraltarren sartu tenore honetan ez dute izango orduan hainbat espantu.
- 13 Ai gerlak eta zikinkeriak lau gizon direlako hoinbertze amaren seme trixterik bizia laburtutzeko Franco bat eta Hitler bertzea, Mussolini eta Queipo horien arima destinatatu omen da ifernurako.
- 14 Gizon horiek ibili ziran etsaiarekin batean hameka saio egina dute mundu gehienez kaltean horien arima lotua dago deabru tzarren katean Luziferrekin daukate gerra bere etxera joatean.

